

Panurus biarmicus (Linnaeus, 1758) – Brkata senica

Srpski naziv	Brkata senica
Naučni naziv	<i>Panurus biarmicus</i> (Linnaeus, 1758)
Engleski naziv	Bearded Parrotbill

Taksonomija	
Red	Passeriformes
Porodica	Timaliidae
Rod	Panurus

Sinonimi	[<i>Parus</i>] <i>biarmicus</i> Linnaeus 1758; <i>Prus barbatus</i> Gmelin 1784
-----------------	---

Status u međunarodnim dokumentima:	
IUCN Red List	LC
BLI European Red List	LC
Bird Directive	/
Bern Convention	Appendix II
CITES Convention	/
CMS Convention	/
Nacionalna kategorija ugroženosti	
Gnezdeća populacija	Skoro ugrožena vrsta – NT – približava se kategoriji ranjive vrste po kriterijumu D1
Negnezdeće populacija	LC
Obrazloženje	Puzović i sar (2015) populaciju procenjuju na 380–540 gnezdećih parova (760-1.080 odraslih jedinki, ranjiva po kriterijumu D1), kratkoročni trend (2000-2013) ocenjuju kao stabilan, dugoročni (1980-2013) kao malo opadanje (10-29%) uz izražene fluktuacije. U poslednje 3 generacije (13 godina) populacija nije redukovana za više od 30%, zbog čega ne zadovoljava kriterijume A i C. Nastanjuje relativno mali broj lokaliteta (Puzović i sar., 2015), rasprostranjenost i zauzete površine su relativno mali (EOO procenjen na 12.729 km ² , AOO procenjen na 804 km ²) i nisu fragmentisani, a fluktuacije broja odraslih jedinki i zauzetih lokacija, odnosno granica rasprostranjenosti i zauzetih površina ne mogu se smatrati ekstremnim, zbog čega vrsta ne zadovoljava kriterijum B. Populacija nije izolovana i deo je velike panonske metapopulacije (Hulo, 2004), unutar koje preovlađuje stabilni trend, pa se smanjenje imigracije u budućnosti ne očekuje zbog čega je konačni status snižen na kategoriju NT

Opšte rasprostranjenje:	
Veći deo Evrope, centralne Azije (do Mandžurije) i delovi Male Azije. Populacije su relativno izolovane- Uglavnom je stanarica, uz izložena lutanja i seobu na male udaljenosti. Areal zahvata 23.700.000 km ² (BirdLife International 201zzf).	
Rasprostranjenost u Srbiji:	
U vreme gnežđenja:	Vojvodina – u svim oblastima izuzev Sremske (r). U prošlosti je bila šire rasprostranjena i verovatno se gnezdila na nekoliko lokaliteta južno od Save i Dunava (Šćiban i sar., 2015). Najvažnije savremeno poznato gezdilište je Ludaško jezero.
Van vremena gnežđenja:	Uglavnom u Vojvodini, redje u drugim regionima.

Veličina i trend populacije u Srbiji	Za 1990-2002. veličina populacije je procenjena na 700-900 parova uz rastući trend (Puzović i sar., 2003). Za period od 2008-2013. populacija se procenjuje na 380-450 parova uz izršene fluktuacije (Puzović i sar, 2015), dugoročni trend (1980-2013) ocenjen je kao malo opadanje (10-29 %), dok je kratkoročni trend (2000-2013) ocenjen kao stabilan.
---	--

Bionomija	Mala društvena pevačica, ceo životni ciklus provodi u starim tršćacima na močvarnim staništima. U periodu gnežđenja živi u manjim jatima. Godišnje ima dva do tri legla. Polaže 4-6 jaja. Jednom formirani parovi ostaju zajedno čitav život. Tokom gnežđenja glavnu ishranu čine sitni insekti, a u zimskom periodu hrani se semenjem. U Srbiji je prisutna tokom cele godine. Migracija gnezdeće populacije započinje u drugoj polovini avgusta, tokom jeseni i zime pojavljuju se jedinke sa severa i zapada karpatskog basena (Hulo, 2004).
------------------	---

Staništa u Srbiji	Kategorije staništa: Močvarna staništa (4.1). Stari, prostrani tršćaci u plitkoj vodi. Za vreme lutanja i na vlažnim staništima sa mladom trskom.
--------------------------	---

Faktori ugrožavanja u Srbiji	<ul style="list-style-type: none"> • Korišćenje bioloških resursa: eksploatacija vodenih resursa (5.4.6); Meliorativni radovi poput isušivanja, uklanjanja priobalne vegetacije i izmuljivanja (7.2.3); • Zagađenje vodenih staništa izazvano prilivom efluenata sa poljoprivrednih površina (9.3.3); • Modifikacije prirodnih sistema u (7.3) uklanjanje ili paljenje trske i druge vegetacije.
-------------------------------------	---

Mere zaštite	
Pasivna zaštita	Strogo zaštićenih vrsta
Aktivna zaštita	Značajan deo populacije se gnezdi unutar zaštićenih područja, mreže iBA, ekološke mreže i mreže Emerald. Upravljanje tršćacima i njihova stroga zaštita sprovode se u SRP „Ludaško jezero“.
Specifične mere koje treba preduzeti	<ul style="list-style-type: none"> • Sprečavanje paljenja i kontrola seče trske (2.1, 5.2, 5.4.2) • Sprečavanje isušivanja a močvara i degradacije tršćaka na različitim vodenim staništima (1.1, 1.2, 2.1, 5.2, 5.4.2)